

JOHANNES POLYANDER VAN KERCKHOVEN (LEIDEN)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)
30 OKTOBER 1641
2903

Antwoord op Huygens' brief van 15 februari 1641 (2634).

Samenvatting: Polyander bedankt voor het toezenden door Huygens van diens geschrift over het orgel en betuigt zijn steun aan Huygens' stellingname. Tevens beveelt hij Theodorus Auwerchius aan in de gunst van Frederik Hendrik.

Vermoedelijk gebracht door Theodorus Auwerchius. Over een antwoord van Huygens is niets bekend. Polyander schreef opnieuw op 21 december 1641 (Worp 3, nr. 2923, p. 256).

Primaire bronnen: Parijs, Bibl. Nat., Ms. Lat. Nouv. Acq. 1554, fol. 96: brief (enkelvel, 18x29cm, a | b; autograaf). In Leiden, Univ. Bibl., Cod. Bibl. Publ. Lat. 885 een in 1900 vervaardigd afschrift.

— *Responsa*, p. 97: onvolledig (<Ob diuturnum ... trahere nolint>).

Vroegere uitgave: Worp 3, nr. 2903, p. 249: samenvatting.

Namen: Theodorus Auwerchius; Frederik Hendrik.

Plaats: Wesel.

Titel: *Orgelgebruyck*.

Glossarium: organum musicum (orgel).

Transcriptie

Nobilissimo atque amplissimo viro

Domino à Suylichem, Illustrissimo ac Celsissimo Principi Auriaco à Secretis,

Hagæ-Comitis.

Vir nobilissime atque amplissime,

Ob diuturnam tuam absentiam Tuæ Nobilitati coram pro exemplari scripti tui de usu organorum musicorum in templis ad me misso, nondum gratias agere potui. Tametsi diversæ de hoc argumento sint nostrorum theologorum orthodoxorum sententiæ, experientia tamen testatur, quod propterea funem acerbæ contentionis alii contra alios in hâc provinciâ trahere nolint.

Hunc ¹egregium atque eruditum ²Sanctæ Theologiæ candidatum Theodorum Auwerchium Vesaliensem Illustrissimi ac Celsissimi Nostri Principis Auriaci favore dignissimum rogo ut oblatâ occasione Illustrissimæ ejus Celsitudini unicè commendes. Hodie theses meas anti-socinianas doctè, solidè ac magnâ cum laude sub publico meo præsidio defendit.

Bene vale in Domino Nostro Jesu Christo. Raptim, Leidæ, 30 Octobris ³1641.

Tuæ Nobilitati Amplissimæ addictissimus
Joh. Polyander à Kerckhoven.

---

1. *Responsa*: <egregium atque> ontbreekt.

2. *Responsa*: <***> in plaats van <Sanctæ Theologiæ... presidio defendit>.

3. *Responsa*: <MDCXLI>.

Vertaling

Aan de edele heer van Zuilichem, secretaris van Zijne Doorluchtige Hoogheid de prins van Oranje,

te Den Haag.

Edele heer,

Vanwege uw langdurige ⁴afwezigheid heb ik u niet persoonlijk dank kunnen zeggen voor het mij toegezonden exemplaar van uw ⁵geschrift over het gebruik van het orgel in de kerk. Hoewel de oordelen van onze rechtzinnige godgeleerden verdeeld zijn over dit onderwerp, leert de ervaring dat zij daarom niet het risico willen lopen op dat gebied in een scherpe strijd met elkaar te worden gewikkeld.

Ik vraag u of u ⁶deze voortreffelijke theologische kandidaat Theodorus Auwerchius uit Wesel, die de gunst van de Doorluchtige Hoogheid onze ⁷prins meer dan waard is, bij gelegenheid in de bijzondere aandacht van de Doorluchtige Hoogheid wilt aanbevelen. ⁸Vandaag heeft hij mijn stellingen tegen de Socinianen op geleerde wijze, degelijk en met veel bijval onder mijn voorzitterschap verdedigd.

Het ga u goed in onze Heer Jezus Christus. In haast, Leiden, 30 oktober 1641.

Uw toegewijde
Johannes Polyander van Kerckhoven.

---

4. Na de veldtocht van 1641 kwam Huygens pas op 23 oktober terug in Den Haag.

5. *Orgelgebruyck*.

6. Het 'deze' zou erop kunnen wijzen dat Auwerchius de brenger van de brief was.

7. Frederik Hendrik.

8. Het lijkt wel of Polyanders brief vooral ingegeven is door de wens iets voor Auwerchius te doen.